

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. d)

Filosofie

Test 11

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. L. Blaga apreciază că sensul existenței umane constă în:
  - a. sociabilitate
  - b. principiul egalității șanselor
  - c. responsabilitatea de sine
  - d. destinul creator
2. Teoriile care au la bază conceptele de *bine* și de *rău* sunt:
  - a. teorii științifice
  - b. teorii morale
  - c. teorii epistemologice
  - d. teorii ale adevărului
3. O problemă controversată din punct de vedere moral precum *eutanasia* este abordată, în mod explicit, de:
  - a. etica deontologică
  - b. etica aplicată
  - c. hedonism
  - d. eudaimonism
4. În sens general, *libertatea* se referă la:
  - a. absența constrângerilor
  - b. numeroase limitări
  - c. prezența constrângerilor
  - d. interzicerea drepturilor
5. În vederea unei bune conviețuiri cu ceilalți în societate, libertatea trebuie asociată cu:
  - a. dictatura
  - b. frumosul
  - c. plăcerea
  - d. responsabilitatea
6. Responsabilitatea social-politică poate fi asumată dacă:
  - a. omul este liber
  - b. omul este constrâns într-un mod abuziv
  - c. omul este indiferent față de semenii
  - d. omul este lipsit de discernământ
7. Filosoful J. P. Sartre considera că:
  - a. omul este condamnat să fie liber
  - b. ființa umană este dependentă de constrângeri
  - c. omul este supus unei libertăți limitate
  - d. existența umană este condiționată de divinitate

8. Restrângerea libertății individuale este legitimă, doar atunci când:
- se previne lezarea libertății celorlalți
  - se urmărește sporirea puterii statului
  - se dorește creșterea autorității politice
  - se încearcă supunerea cetățenilor
9. Potrivit concepției lui Im. Kant, fundamentul moralei este:
- imperativul categoric
  - principiul maximizării fericirii
  - utilitatea
  - pragmatismul
10. Responsabilitatea absolută, corelată problematicii libertății, este abordată în mod explicit în opera filosofică a lui:
- B. Pascal
  - Fr. Bacon
  - J. P. Sartre
  - L. Blaga

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. În coloana din stânga sunt enumerate concepte și teorii specifice problematicii libertății și responsabilității, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Constrângere justificată	1. Constă în absența constrângerilor arbitrare, impuse de puterea politică sau de alți oameni.
b. Libertate negativă	2. Constă în existența condițiilor necesare pentru atingerea scopurilor individuale.
c. Libertate pozitivă	3. Reprezintă o formă de control social realizat cu scopul respectării normelor.
d. Constrângere nejustificată	4. Este o modalitate abuzivă de încălcare a libertății individuale.
	5. Reprezintă o manifestare a bunului plac.

16 puncte

B. Argumentați, în aproximativ zece rânduri, în favoarea sau împotriva teoriei morale hedoniste.

8 puncte

C. Construiți un exemplu prin care să evidențiați rolul/importanța criteriului utilității în progresul societății.

6 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Aș vrea ca oamenii să se gândească că trei lucruri vor afla în ei înșiși. Aceste trei sunt diferite de Trinitate, dar totuși le menționez pentru ca oamenii să-și încerce mintea și să cerceteze cât de diferite sunt. Cele trei lucruri de care vorbesc sunt: existența, cunoașterea și voința. Pentru că eu sunt, eu cunosc și eu vreau. Eu sunt o ființă care cunoaște și vrea: eu cunosc că sunt și că vreau; eu vreau să fiu și să cunosc. Iar în aceste trei, viața este inseparabilă – o viață unică, un suflet unic, o esență unică; și totuși, cu toate că distincția este inseparabilă, cele trei lucruri sunt diferite.
(Augustin, Confesiuni)

Răspundeți următoarelor cerințe:

- Menționați, pe baza textului dat, două caracteristici ale *omului interior*. **4 puncte**
  - Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *natură umană* și *cunoaștere*. **10 puncte**
  - Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat. **4 puncte**
- B.** În cadrul teoriilor filosofice asupra moralei, un loc important îl ocupă etica deontologică.
- Menționați două caracteristici ale eticii deontologice. **6 puncte**
  - Ilustrați, printr-un exemplu concret, modul în care pedeapsa cu moartea poate intra în conflict cu moralitatea. **6 puncte**